

המכון להיסטוריה ופילוסופיה של המדעים והרעיונות

ע"ש כהן

במוקד פעילותו של מכון כהן עומדים המחקר וההוראה אודות ההיסטוריה, הפילוסופיה והסוציולוגיה של המדעים המדויקים, מדעי הטבע, ומדעי האדם, וגם של העשייה הטכנולוגית והאמנותית. הידע המדעי והרעיונות מתחומים אחרים נחקרים ונלמדים במכון בהקשרים תרבותיים רחבים ובזיקה לדת, לפוליטיקה, למוסר ולאמנות. מושאי ההוראה במכון כוללים את ההיסטוריה והאנתרופולוגיה של הידע המדעי מהעת העתיקה ועד ימינו, הפילוסופיה והסוציולוגיה של מדעי החיים, ההיסטוריה והפילוסופיה של המתמטיקה, וההיסטוריה האינטלקטואלית של תרבות המערב. לצד אלה המכון מקיים גם קורסים בהיסטוריה של מדעי החברה, תיאוריות של ביקורת תרבות, פרקים בתולדות הפסיכולוגיה ועוד.

בשנים האחרונות אנו מקדישים תשומת לב מיוחדת לחקר המדע, הטכנולוגיה והתעשייה בישראל. הנסיבות הרב-תרבותיות המיוחדות בהן צומחת כאן פעילות מדעית ענפה, ולעיתים ברמה המצטיינת ביותר בזירה הבינלאומית, יכולה להוות מעין מעבדה אידאלית להבנת ההקשרים האינטלקטואליים, הפוליטיים, החברתיים, הכלכליים, הדתיים והלשוניים בהם צומחים מדע וטכנולוגיה בכלל.

המכון נמצא בשיח מתמיד עם חוגים מכל הפקולטות. תלמידים מכל רחבי הקמפוס משתתפים בקורסים של המכון ומורי המכון מלמדים בפקולטות אחרות.

שיתוף פעולה עם מכון ון ליר בירושלים ועם מרכז אדלשטיין להיסטוריה ולפילוסופיה של המדע, הטכנולוגיה והרפואה באוניברסיטה העברית מניב מגוון פעילויות אקדמיות, שהבולטות במבינהן כוללות: (1) "קולוקוויים בר-הלל", סדרת הרצאות שנתיות, הניתנות על ידי מובילי החוקרים בתחום, מרביתם מוזמנים מחו"ל; (2) "הסדנה הבינלאומית השנתית" המתמקדת כל שנה בשאלה מחקרית עכשווית בתחום, ומזמנת את טובי החוקרים העוסקים בה בעולם.

במסגרת שיתוף פעולה של המכון עם אוניברסיטת בוסטון זוכים תלמידים מצטיינים בשלב מתקדם של מחקר למלגה המאפשרת שהות של שנה אקדמית מלאה בארה"ב.

שיתוף פעולה נוסף בין המוסדות העוסקים בתחום, בארץ בא לידי ביטוי ביסוד האגודה הישראלית להיסטוריה ולפילוסופיה של המדע ובקיום כנס שנתי המזמן מפגש של כל העוסקים בתחום בארץ, מורים ותלמידים.

כתב העת האקדמי הבינלאומי *Science in Context (SiC)* נוסד ונערך במכון כהן, בשיתוף עם מכון מקס פלאנק לתולדות המדעים אשר בברלין, ובגיבוי ועדת עורכים מן האוניברסיטאות המובילות בעולם. כתב העת מוקדש למחקר ולימוד המדעים מנקודת ראות היסטורית וסוציולוגית תוך הדגשת ההקשר הרחב של התפתחות הרעיונות והמוסדות המדעיים. *SiC* נחשב בין כתבי העת המובילים בתחום, והוא יוצא לאור באמצעות Cambridge University Press.

למכון קשורות שלוש קתדרות: "היסטוריה ופילוסופיה של המדע ע"ש יוסף וסיל מייזר"; "היסטוריה ופילוסופיה של המדעים ע"ש ברטרם וברברה כהן"; "פרופסורים אורחים בהיסטוריה ופילוסופיה של המדע ע"ש סילברמן"; פירות הקתדראות, ממנים מלגות לתלמידים, עזרה בתרגום ועבודה אקדמית, והרצאות אורחים ומפגשים עם בכירי המדענים בעולם בתחום עיסוקיו של המכון.

עבודות התיזה לקראת התואר השני והשלישי של תלמידי המכון מוגשות לביה"ס להיסטוריה, פילוסופיה, למדעי התרבות או למדעי היהדות בהתאם לתחום התמחותם.

רשימת המורים

פרופ' עדי אופיר (שבתון סמ' ב')
 ד"ר יואב בן דב
 פרופ' יצחק בן ישראל
 פרופ' זו"יה ברונר
 ד"ר סנאית גיסיס
 פרופ' חוה יבלונקה
 ד"ר עדו יעבץ
 פרופ' מנחם פיש
 פרופ' רבקה פלדחי
 פרופ' גדעון פרוידנטל (שבתון)
 ד"ר איריס פריי
 פרופ' משה צוקרמן
 ד"ר ליאו קורי
 ד"ר יוסף שורץ
 פרופ' אלפרד טאובר (אורח המכון ללימודים מתקדמים)
 פרופ' שבתאי אונגורו (אמריטוס)
 פרופ' זאב בכלר (אמריטוס)

ראש המכון: ד"ר ליאו קורי
מזכירת המכון: נעמי דיאמנט naomid@post.tau.ac.il בניין גילמן חדר 383
יועץ תלמידי מחקר: ד"ר יוסף שורץ
יועצים לתואר שני: אריק קרמף, מיקי אלעזר
 ייעוץ בתאום מראש טל. 6409198
מזכירת תלמידים תואר שני: רונית יונה טל. 6405622
מזכירות תלמידי מחקר: חניתה ונקרט-אטיאס
 רחל רזניק טל. 6405697
 טל. 6405627
 לאה גודלמן טל. 6409325

Internet page: <http://www.tau.ac.il/humanities/cohn>